

بررسی ویژگیهای کمی و کیفی برنامه های ترویجی گندمکاران در فرآیند توسعه پایدار کشاورزی «مطالعه موردی شهرستان مشهد»

رویا کسائیانی نائینی^۱ و سید داود حاجی میرحیمی^۲

کارشناس ارشد دانشگاه آزاد اسلامی بیرجند و استادیار مرکز آموزش عالی امام خمینی وزارت

royakasaian@yahoo.com

هدف تحقیق حاضر شناخت ویژگیهای کمی و کیفی برنامه های ترویجی گندمکاران است. تحقیق در بخش کشاورزی شهرستان مشهد و به روش پیمایشی انجام شد. گندمکاران سال زراعی ۹۰-۸۹ به تعداد ۱۲۲۵۷ نفر جامعه آماری را تشکیل دادند. حجم نمونه از طریق فرمول کوکران $n=150$ بدست آمد. برای انتخاب آنها از روش نمونه گیری خوشه ای استفاده شد. بررسی از طریق پرسشنامه ای که اعتبار ظاهری توسط ۵ نفر از متخصصین ترویجی و پایایی آن از طریق محاسبه ضریب آلفای کرونباخ تأیید شد (۰/۶۱۳ تا ۰/۹۵۵). یافته ها نشان دهنده کمیت و کیفیت برنامه های ترویجی گندمکاران در توسعه ارتباطات ایشان با مروجین بیانگر این است که میانگین تأثیر روش های مختلف مورد مطالعه «پایین تر از حد متوسط» می باشد (۲/۵۱ از ۵). متغیرهای: شرکت در دوره آموزشی- ترویجی، تعداد دوره برگزار شده آموزشی- ترویجی، تعداد دوره برگزار شده مربوط به گندم، مفید بودن دوره ها، نگرش نسبت به فعالیت- های ترویجی اختلاف معنی داری در میزان ارتباطات ترویجی متقابل گندمکاران و مروجین ایجاد کرده است. آزمون رگرسیون نشان داد دوازده متغیر با توانایی تبیین حدود ۹۲ درصد از تغییرات متغیر وابسته را دارا می باشند. مهمترین توصیه ها جهت ارتقای کمیت برنامه های ترویجی گندمکاران عبارتند از: در اجرای «جشنواره ها و نمایشگاه های ترویجی» و «بازدیدها و اردوهای ترویجی» و «اجرای تئاترهای آموزشی- ترویجی» در اولویت «برنامه تلویزیونی»، «برنامه رادیویی» و «اجرای جلسات سخنرانی ترویجی» و همچنین مهم ترین توصیه ها جهت ارتقای کیفیت برنامه های ترویجی گندمکاران عبارتند از: «تأثیر بازدیدها ترویجی در افزایش تولید گندم در هکتار»، «مفید بودن کلاس های آموزشی- ترویجی در افزایش تولید گندم در هکتار»، «تأثیر برنامه روز مزرعه (جشن محصول) در افزایش تولید گندم در هکتار»، «تأثیر بازدیدها و اردوهای ترویجی در افزایش تولید گندم در هکتار»، «مفید بودن کلاس های آموزشی- ترویجی در افزایش تولید گندم در هکتار»، «تأثیر برنامه روز مزرعه (جشن محصول) در افزایش تولید گندم در هکتار»

واژه های کلیدی: ویژگی های کمی و کیفی، برنامه های ترویجی، ارتباطات ترویجی، گندمکاران، مروجین کشاورزی